

Új rovat indul útjára az Élmény Magazin hasábjain. A neves elődeink nevet viselő blokkban olyan személyek életútját szeretnénk bemutatni, akik munkájukkal gazdagították Pécs, Baranya és az egész Dél-Dunántúl kulturális és tudományos életét, és tetteikkel hozzájárultak ahhoz, hogy ezen vidék otthonosabbá váljon, minőségi életet garantáló kultúrtáj szülessen belőle. Első számunkban egy elfeledett pécsi püspök, Hetey Sámuel portréját rajzoljuk meg, aki rövid idő alatt is itt hagyta kéznyomát.

NEVÉHEZ FÜZÖDIK A PÜSPÖKSZENTLÁSZLÓI PALOTA FELÚJÍTÁSA, ÉS ANNAK A PARKJÁBAN LÉTREHOZOTT ARBORÉTUM IS

Hetyey Sámuel pécsi püspök (1843–1903)

Hetyey Sámuel a Vas vármegyei Egyházas-hetényen látta meg a napvilágot 1843-ban, egy átlagos köznemesi család második gyermekeként. A gimnáziumot Szombathelyen végezte el, 1866-tól az esztergomi szemináriumban készült a papi pályára. Hamar megmutatkozott műveltsége és pedagógiai érzéke, ezért tanárként dolgozott Nagyszombatban, majd az esztergomi szemináriumban. Érdemei elismerésül 1885-től a bécsi Collegium Pázmáneum lelki igazgatójává nevezték ki. Bécsi éve alatt a kiváló műveltségű Hetyey bejáratos volt a magyar főúri családok házaiba.

egyetem felállításának gondolata. Rajta kívülálló, kistűlő okok miatt ez végül nem valósult meg, helyette a protestáns Debrecen gazdagodott egy universitással, ez azonban mit sem von le Hetyey érdemeiből.

Az egyházmegye világi közönsége számára Hetyey építkezései és mecénási tevékenysége bizonyult a legmaradandóbbnak. Neki köszönhető ugyanis a püspökszentlászlói és mecseknádasdi palota felújítása. Mindkettő esetében Lenk Sándort kérte fel a tervezésre, és ennek nyomán teljesen megújult a Szentlászlón még a 18. század végén épült copfstílusú kastély. A püspök a hat hold nagyságú területen arborétumot hozott létre, ahová más országokból származó fenyőféléket és díszcserjéket telepített. A kastély mögötti sziklás domboldalba ciszternát vágatott, és ő maga is szívesen tartózkodott itt, megszabadulva a világ zajától. Mindezekért hálából róla nevezték el az arborétumban csobogó patak forrását.

Hetyey püspök bőkezű pártolója volt a pécsi művészetnek és kultúrának. Ezt jelzi, hogy a régi székesegyház értékes tárgyaiból Püspöki

Múzeumot hozott létre. Itt gyűjtötték össze a római kor és a 11. század megmaradt faragványait, a középkori egyházi sírok maradék faragott címeres sírköveit és mellszobrait, a gyűjtemény legértékesebb darabjainak azonban mindenképp az altemplomba vezető lejáratot díszítő, szörnyfejekből álló kőképek számítottak. A kiállítás kezdetben a Szepesy utcai könyvtárépületben állt, ma a bazilika melletti Dómmúzeumban található. A gyűjtemény másik részét a Klimó György által megalapozott, több mint harmincezer kötetet számláló könyvtár, valamint az ezeröttszáz tételből álló püspöki éremgyűjtemény jelentette, amelyek Pécs az ország egyik kiemelkedő kulturális központjává avatták.

Elhatalmasodó betegsége miatt csak alig hat évet tölthetett el az egyházmegye élén, ám ezalatt is sok tekintetben sikerült megújítania a rábízott vidéket. Jelmondatahoz hűen laborare, azaz folytonosan munkálkodva, lépésről lépésre tette rendbe az oktatást, és vetette meg Pécs kulturális örökségének alapjait. Ha Püspökszentlászlón járunk, igyunk a Hetyey-forrás hús vizéből, és egy pillanatra emlékezzünk névadójára.

LEJEGYZTE: DR. VARGA SZABOLCS

A Dulánszky Nándor halála után megüresedett pécsi püspöki széket Vaszary Kolos hercegprímás javaslatára 1897-ben Hetyey Sámuel kapta meg, aki ekkor még teljesen ismeretlen volt az egyházmegyében. Az új püspök nagy erővel fogott hozzá a rábízott szervezet megreformálásához. Elsőként az egyházi katolikus tanintézményeket kellett rendbe tennie, ahol a tanulmányi és anyagi ügyeken is volt mit javítania. A város két legfontosabb felsőfokú iskolájának ekkor a Püspöki Joglíceum és a Tanítóképző Intézet számított. A komoly veszteségeket felhalmozó intézményeket a püspök szánálta, és főleg bányabevételeiből, valamint magánvagyonából biztosította a nyugodt működés feltételeit. Erőfeszítésének köszönhetően merült fel Pécsen komolyan egy katolikus

A neves elődeink rovat megjelenését a Grawe Életbiztosító Zrt. támogatja

